

Polygamie bij Torenvalk *Falco tinnunculus*

Anita Hugense

Afgelopen jaar, 2008, heeft een mannetje Torenvalk bij mij in de buurt het aangelegd met meerdere vrouwtjes, in ieder geval twee en mogelijk zelfs drie. De situatie ter plaatse betreft een boerderij bij Nisse (Zeeland), met aan beide kopse kanten van de schuur een nestkast (1 en 2). Nestkast 3 hangt 150 meter verderop in een boomgaard. Al op 12 februari zaten het mannetje en een vrouwtje bij een van de nestkasten (kast 1), en dat opnieuw op 25 februari (beide kekkerend). Op 10 maart kwam het vrouwtje achter de klep van de kast vandaan, terwijl het mannetje op de kast zat. Een ander vrouwtje zat op dat moment bij kast 2. Op 14 april zat het vrouwtje in kast 1 en kwam het mannetje eten brengen; op dat moment was kast 2 ook bezet door een vrouwtje. Op 19 april nam ik een copulatie waar bij kast 1. De volgende dag zat het vrouwtje aldaar in de bak en kwam het mannetje erbij; in kast 2 zat een ander vrouwtje. Weer een dag later hetzelfde scenario, maar nu copuleert het mannetje met het vrouwtje van kast 2. Op 27 april copuleert het mannetje met zowel het vrouwtje van kast 1 als die van kast 2. Een controle van kast 1, met een spiegel, op 2 mei levert het vrouwtje op een 5-legsel op; het mannetje komt niet voeren. Wel copuleert hij met het vrouwtje uit kast 2. Op 3 mei ziet het vrouwtje uit kast 1 het mannetje vliegen, waarop ze direct begint te roepen. Het mannetje reageert daar niet op, maar vliegt in plaats daarvan met eten naar het vrouwtje in kast 2. Op 4 mei is het legsel in kast 1 de hele dag verlaten; het vrouwtje jaagt nu zelf. De volgende dag zit ze slechts enkele uren op de eieren, daarna is ze weg. Het vrouwtje uit kast 2 zit op dat moment op 5 eieren. Het vrouwtje in de boomgaard bebroedt inmiddels 4 eieren; daar is maar eenmaal een mannetje gezien (mogelijk dezelfde van beide eerdere genoemde kasten) en blijft het vrouwtje in haar eentje. Zij zit zeker 35 dagen op haar legsel voordat ze het opgeeft. Ook het vrouwtje uit kast 2 weet haar eieren niet tot kuikens te krijgen. Al met al heeft deze man twee vrouwen elk op 5 eieren gezet, en mogelijk een derde vrouw op 4 eieren; geen van de eieren kwam uit. Niet bepaald goede reclame voor veelwijverij.

Summary

Hugense A. 2009. Polygamy in Kestrel *Falco tinnunculus*. De Takkeling 17: 87.

In 2008, a male Kestrel copulated with two females breeding in nestboxes on either side of a barn; both females produced a clutch of 5 eggs, but failed to hatch the eggs because food provisioning of the male was insufficient. Another nestbox, some 150 m away, was occupied by a third female (4 eggs), where only once a male (presumably the same) was recorded. This female incubated for at least 35 days before the clutch was deserted.

Adres: Dorpsplein 4, 4443 AD Nisse.